

«Στον φίλο μου Κόλια»

Θέλω να ξέρεις πως πρώτη φορά στη ζωή μου συνάντησα κάποιον σαν εσένα. Πάντα σε κοιτούσα στα μάτια. Όμως τώρα σε κοιτάω για πρώτη φορά από ψηλά. Ξέρω πως νιώθεις... Έτσι νιώθω κι εγώ. Μεγάλος ο πόνος, μα πρέπει ν' αντέξεις. Σε περιμένουν πολλά ακόμη.... Πάρε τη χλαίνη σου από το σώμα μου. Φρόντισε εσύ να ζεσταθείς.

Κοίτα πως μοιάζουν τα άψυχα κορμιά από δω... Σαν τη Μεγάλη Άρκτο, και το Βόρειο Στέμμα που έχουν χάσει τη λάμψη τους.

Όλα φαίνονται διαφορετικά από ψηλά. Όλα τούτα δω μοιάζουν τόσο ασήμαντα. Απορώ γιατί ακόμη οι άνθρωποι πολεμούν για ανούσια πράγματα. Είναι καλό να μάχεσαι, μα μονάχα για αξίες· για την ελευθερία, την αγάπη, την ισότητα... Ωστόσο οι άνθρωποι πολεμούν και πεθαίνουν για λόγους που ούτε οι ίδιοι εννοούν. «Γιαχού»* άκουσα ένα άλογο να φωνάζει, τριγυρνώντας αλαφιασμένο γύρω από ένα παλικάρι που ήταν σκοτωμένο δίπλα μου.

Αυτή την τελευταία μου νύχτα ποτέ δεν θα την ξεχάσω. Ανεβαίναμε για ώρες το βουνό μέσα στη βροχή. Η βροχή όλο και δυνάμωνε.

«Στο άλογό μου», Ν. Καββαδία

Το να γράψει κανείς σ' έναν άνθρωπο, είναι ίσως εύκολο στους πολλούς. Το να γράψει σ' ένα ζώο, είναι αφάνταστα δύσκολο. Για τούτο φοβάμαι. Δε θα τα καταφέρω.

Τα χέρια μου έχουνε σκληρύνει από τα λουριά σου, κι η ψυχή μου από άλλη αιτία. Όμως πρέπει. Αισθάνομαι την ανάγκη. Γι' αυτό θα σου γράψω.

Στην αρχή δεν με ήθελες. Καταλάβαινες σε μένα τον άπραγο με το αδύνατο χέρι. Είχες δίκιο. Ίσως για πρώτη φορά έβλεπα άλογο από τόσο κοντά. Τ' άλογα που είχα δει στη ζωή μου ήτανε στα τσίρκα, που τα δουλεύανε κοζάκοι, και στις κούρσες, που τα παίζαν οι άνθρωποι. Αυτό με είχε πειράξει. Δεν είστε προορισμένα για τόσο χαμηλές πράξεις. Ας είναι... Αυτό είναι μιαν άλλη ιστορία, καθώς λέει ο Κίπλινγκ, αυτός που τόσο σας είχε αγαπήσει και ιστορήσει.

Το ξέρω πόσο σε κούρασα. Στραβά φορτωμένο ακολουθήσες υποταχτικά στις πορείες της νύχτας. Γρήγορα γίναμε φίλοι. Με συνήθισες. Έπαψα πια να σε χάνω μέσα στ' άλλα τα ζώα της Μονάδας μας. Έπαψα να μη σε γνωρίζω.

Το χώμα είχε γίνει λάσπη και τα πόδια μου δεν με βαστούσαν άλλο. Κι εσύ που με καταλάβαινες, δεν τραβούσες τα χαλινάρια. Μα δεν έπρεπε να σε απογοητεύσω, Κόλια μου. Έπρεπε να συνεχίσω για μας. Η μόνη μου παρηγοριά ήταν τα λόγια σου.

Άξαφνα, σαν προχωρούσαμε, ακούσαμε φωνές και βήματα· άνθρωποι και μουλάρια κατευθύνονταν προς το μέρος μας. Οι στρατιώτες του εχθρού έμαθαν που βρισκόμασταν και μας επιτέθηκαν. Ήμουν τόσο εξαντλημένο. Ούτε κατάλαβα πώς χτυπήθηκα. Τα πόδια μου διπλώθηκαν κι έπεσα στη λάσπη. Πέσαμε... Ακόμα και τότε σκεφτόμουν εσένα. Δεν ήθελα να πέσεις, Κόλια μου....

Ο πόνος ήταν αφόρητος, μα δεν ήμουν το μόνο πλάσμα που πονούσε. Δίπλα μας έβλεπα πολλά παλικάρια, άλλα σκοτωμένα κι άλλα να σέρνονται λαβωμένα. Εσύ με κρατούσες και γω προσπαθούσα να κρατήσω τα μάτια μου ανοιχτά. Συγγνώμη που δεν μπόρεσα, Κόλια μου. Κι εσύ πώς θα συνέχιζες; Αυτό σκεφτόμουν μόνο. Δεν μιλούσες, μα άκουα τις σκέψεις σου. Άκουγα το κλάμα σου. Θα μου λείψεις τόσο... Μακάρι να μπορούσες να μ' ακούσεις. Ήξερα πως αυτή τη φορά δεν θα τα κατάφερνα. Ήταν ώρα να φύγω...

Αν αρχίσω τα «θυμάσαι» δε θα τελειώσω ποτέ. Λατρεύω τη συντομία! Θα σου θυμίσω μονάχα τρεις νύχτες μας. (Απορώ με τον εαυτό μου απόψε. Τόσο στοργικά δε μίλησα ποτέ σε κανένα).

Θυμάσαι τη νύχτα με τη βροχή; Ανελέητα κι οι δυο μουσκεμένοι, προχωρούσαμε μέσα στη νύχτα. Μόνοι. Σε οδηγούσα ή με οδηγούσες; Κάρφωνα τα νυσταγμένα μου μάτια στο νυχτερινό παραπέτασμα, όπως δεν τα κάρφωσα τότε που αναζητούσα φανάρια στη Βόρειο θάλασσα. Η όσφρησή σου μας έσωσε. Ένας στάβλος μάς έγινε άσυλο. Παραμερίσαμε το σανό κι ανάψαμε μεγάλη φωτιά. Λέω, ανάψαμε. Εσύ μου 'δινες θάρρος. Ξαπλωμένος σ' άκουα να μασάς. Κατόπι σου μίλησα. Ποτέ δε συμφώνησα με τους ανθρώπους όπως τότε με σένα. Κοιμηθήκαμε συζητώντας. Εγώ ξαπλωμένος στο χόρτο. Εσύ όρθιο. Πόσοι άνθρωποι δεν κοιμούνται όρθιοι περπατώντας δίχως να 'χουν τη δική σου νόηση; Ας είναι...

Η δεύτερη νύχτα: Τότε που μπήκαμε μ' άλλους πολλούς μες στη μάχη. Μπορούσε κοντά από 'κεί να κουβαλήσουμε τραυματίες. Ακούσαμε μαζί τον θόρυβο του πολέμου και τον συνηθίσαμε.

Σαν σε βλέπω από ψηλά θυμάμαι τη νύχτα που γνωριστήκαμε. Μια βροχερή νύχτα σαν κι αυτή. Με είδες να περιφέρομαι κουτσό στο μέτωπο. Είχα πληγωθεί κι εσύ με πλησίασες για να με βοηθήσεις. Μ' οδήγησες σε ένα μέρος απάγκιο για να με φροντίσεις. Στην αρχή δεν σ' εμπιστευόμουν. Κανέναν άνθρωπο δεν εμπιστευόμουν. Με είχαν μάθει αλλιώς οι άνθρωποι, μ' απογοήτευσαν. Οι επόμενες μέρες ήταν ανυπόφορες για μένα. Όμως εσύ ήσουν δίπλα μου, δεν ήσουν σαν τους άλλους. Μου έδινες τροφή, βοήθεια και δύναμη. Χάρη σε σένα επιβίωσα. Και όχι μόνο επιβίωσα, αλλά πέρασα τις καλύτερες μέρες μου στο πλάι σου.

Μα αυτή τη νύχτα θα θελα να μουν κι εγώ εκεί για σένα....

Έχω πολλά να θυμάμαι απ' τις μέρες που ήμασταν συνοδοιπόροι. Σε προστάτευα και με προστάτευες. Δεν ξεχνώ τις ιστορίες για όλους τους μακρινούς τόπους που μου εξιστόρησες. Ποτέ ένα άλογο δεν έκανε τόσα ταξίδια, έστω και μέσα από τις διηγήσεις κάποιου φίλου. Θυμάσαι τότε που σώσαμε εκείνο το λαβωμένο παλικάρι; Δεν ένιωσα ξανά τόσο περήφανο. Μου φάνταζε ακατόρθωτο να κουβαλήσω δυο ανθρώπους. Η φωνή σου όμως ήταν αυτή που μου έδινε ώθηση να συνεχίσω. Είχαμε χρέος να τον σώσουμε.

Πήραμε το παλικάρι με το πληγωμένο πόδι και φύγαμε. Ποτέ μου δε σε είδα πιο προσεχτικό και τόσο αλαφροπάτητο. Είχες ξεχάσει κείνο το νευρικό σου συνήθειο να πηδάς σηκώνοντας το σαμάρι. Τα 'χες όλα νιώσει ίσως πριν από μένα.

Και τώρα, η νύχτα στο βουνό με τη λάσπη: βαρυφορτωμένοι, κατάκοποι προχωρούσαμε. Είν' αφάνταστη η λύπη κι η κακομοιριά που δοκιμάζεις σαν αισθάνεσαι να 'σαι και να βλέπεις ανθρώπους και ζώα και τα πάντα μες στη λάσπη.

Άλογα και μουλάρια πεσμένα μάς κόψανε το δρόμο. Εμείς προχωρούσαμε. Άξαφνα έπεσες. Πέσαμε θέλω να πω. Με τα δυο σου πόδια σπασμένα, με το κεφάλι χωμένο στις λάσπες. Θυμάσαι πόσο προσπάθησα. Δεν το κατόρθωσα. Πρέπει να νιώσεις καλά πως δε φταίω. Ποτέ δεν προσπάθησα τόσο. Έμεινα δίπλα σου ολόκληρη νύχτα. Πιο πέρα από μας ένας Ιταλός σκοτωμένος. Πάνω μας η Μεγάλη Άρκτος, το Βόρειο Στέμμα, ο Αστερισμός του Ωρίωνα ψιχάλιζαν φως.

Δεν είδα ποτέ πώς πεθαίνουν οι άνθρωποι. Γύρισα πάντα τα μάτια μου από το θάνατο. Μα φαντάζομαι...

Και το κάναμε δίνοντας, όπως πάντα, θάρρος ο ένας στον άλλο. Μαζί μπορούσαμε να κάνουμε τα πάντα. Ποτέ δεν προδώσαμε ο ένας τον άλλο.

Μονάχα απόψε σε πρόδωσα, Κόλια μου. Δεν μπορούσα να κρατηθώ άλλο. Συγχώρεσέ με. Στάσου στα πόδια σου κι εγώ από ψηλά θα σε προσέχω και θα σου δείχνω τον δρόμο. Θα φροντίζω πάντα, όταν ταξιδεύεις, να 'χει αστροφεγγιά... Ποτέ δεν θα χαθείς, στο υπόσχομαι. Σαν ναυτική πυξίδα, όταν κοιτάς ψηλά, θα ξέρεις... Θα ξέρεις ότι πάντα θα έχεις έναν φίλο να σ' ακούει, να σε νιώθει, να σε οδηγεί...

Ακόμη κι αν δεν είμαι εδώ για να με σαλαγάς, θα σε σαλαγώ εγώ. Γιατί όπως εσύ με φύλαξες στη μνήμη σου, εγώ θα σε φυλάξω στην καρδιά μου.

Κι όταν μια μέρα θα ψάχνεις να μπαρκάρεις για θάλασσες μακρινές, μονάχα κοίταξε ψηλά...

Θα μετρώ τις μέρες μέχρι να μου ξαναγράψεις.

Παύω. Φοβάμαι μήπως πω λόγο μεγάλο.

Φυλάω ακόμη το ξυστρί και τη βούρτσα σου. Κι όταν κάποτε κι αυτά θα τα παραδώσω, θα σε φυλάξω στη μνήμη μου.

Οι κάλοι των χεριών μου από τα λουριά σου μου είναι τόσο αγαπητοί, όσο εκείνοι που κάποτε απόχτησα στις θαλασσινές μου πορείες. Θα σου ξαναγράψω!...

Νάταλη Τσεριώτου, Β'2

Δεκέμβριος 2022- Ιανουάριος 2023

Συμμετοχή του Σχολείου μας στον 11^ο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό στη μνήμη Μίμη Σουλιώτη με φετινό θέμα «Νίκος Καββαδίας».